



מבט לאיראן
4 בדצמבר – 18 בדצמבר, 2016
ד"ר רז צימט



עיקרי הדברים

- ✓ איראן בירכה על נפילת העיר חלב בידי כוחותיו של הנשיא אסד. סגן מפקד משמרות המהפכה הצהיר, כי שחרור חלב הוא הצעד הראשון בהצלחת "צבא האסלאם" מול המערב והביע תקווה, כי בקרוב ישוחררו גם מוסול שבעיראק, תימן ובחריין.
- ✓ בימים האחרונים התפרסמה ברשתות החברתיות תמונתו של קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, במהלך סיור במזרח חלב.
- ✓ שני קצינים של משמרות המהפכה נהרגו בתדמור, סוריה.
- ✓ המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, אמר בפגישה עם משפחות חללי משמרות המהפכה שנהרגו בסוריה, כי איראן גאה בכך שיש לה כוחות הפועלים בסמוך לגבולות ישראל.
- ✓ נמשכות ההתייעצויות בין רוסיה לאיראן סביב ההתפתחויות בסוריה. שליח נשיא רוסיה העביר בראשית דצמבר מכתב חשאי לנשיא רוחאני בנוגע לסוריה.
- ✓ שגריר איראן לשעבר בסוריה, חסין שיח' אל-אסלאם, העריך בריאיון לסוכנות הידיעות "תסנים", כי בחירתו של דונלד טראמפ כנשיא ארצות-הברית תשנה את מאזן הכוחות בסוריה משום שהוא רואה בדאע"ש ולא במשטר אסד את אויבה המרכזי של ארצות-הברית ומוכן לשתף פעולה עם רוסיה בנוגע להסדר העתידי בסוריה.
- ✓ שר החוץ האיראני, מחמד ג'אד זריף, עדכן את ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, כי מונה שגריר איראני חדש בסוריה ושמו יפורסם בהקדם. העדכון נמסר בעקבות ביקורת מצד חברי מג'לס על העיכוב במינוי שגריר חדש בדמשק.
- ✓ משלחת מטעם "הקואליציה הלאומית של השיעים בעיראק" בראשות עמר אל-חכים ביקרה בשבוע שעבר בטהראן ונפגשה עם בכירים איראנים. בפגישה עם חברי המשלחת אמר מנהיג איראן ח'אמנהאי, כי המיליציות השיעיות בעיראק הן נכס חשוב לעתידה של עיראק ויש לתמוך בהן ולחזקן. הוא קרא למנהיגי הקואליציה שלא לבטוח באמריקאים.
- ✓ משלחת בראשות מזכ"ל הג'האד האסלאמי הפלסטיני, רמדאן שלח, ביקרה בשבוע שעבר בטהראן ונפגשה עם בכירים איראנים.

כללי

■ האתר הרשמי של מנהיג איראן, עלי ח'אמנהאי, פרסם (5 בדצמבר), את פרטי פגישתו של המנהיג עם משפחות חללי משמרות המהפכה שנהרגו בסוריה. הפגישה התקיימה ב-21 בנובמבר. במהלך הפגישה שיבח המנהיג בפני המשפחות את קרוביהם, שנהרגו בסוריה בהגנה על המקומות הקדושים לשיעה ואמר כי לצעירים שהתנדבו לצאת להילחם בסוריה ובעיראק היה חזון. ח'אמנהאי מתח ביקורת

על אלה המסתייגים ממעורבות איראן בסוריה ואמר שההלכה המוסלמית אוסרת להמתין עד שהאויב ייכנס לבתי המוסלמים ומצווה להילחם כנגד האויב בעודו מרוחק מן הגבול. הוא ציין, כי איראן גאה בכך שיש לה כוחות הפועלים בסמוך לגבולות "המשטר הציוני".



פגישת ח'אמנהאי עם משפחות חללי משה"מ בסוריה (אתר המנהיג, 5 בדצמבר 2016).

■ אבו-אלפצ'ל חסן ביכי (Abolfazl Hassan Beiki), סגן יו"ר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, אמר, כי אם ייתן המנהיג העליון הוראה לפתוח בג'יהאד בסוריה או בעיראק, לפחות מיליון צעירים איראנים מוכנים לצאת למערכה כדי לממש את הנחיית המנהיג. הוא אמר כי קיים רצון עז בקרב הצעירים האיראנים לצאת לסוריה ולעיראק על מנת להגן על המקומות הקדושים לשיעה ואזרחים רבים נרשמו להתנדב למערכה. ביכי ציין, כי איראן אחראית כיום על שתי משימות בסוריה ובעיראק: ייעוץ והדרכה לכוחות הסורים והעיראקים הנלחמים בטרור (אלף, 10 בדצמבר).

■ מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, קאסם סלימאני (Qasem Soleimani), העביר ב-8 בדצמבר סקירה בנוגע להתפתחויות באיזור והמאבק נגד דאע"ש בכנס אגודת המרצים ואנשי הדת של המכללות הדתיות בעיר קום. הכנס נערך ללא השתתפות עיתונאים (ג'מאראן; מהר, 8 בדצמבר). יום קודם לכן נאם סלימאני בטקס לזכרם של חללי משמרות המהפכה, שנערך בעיר ג'ה'רם (Jahrom) במחוז פארס. בנואמו אמר סלימאני, כי ניצחון המשטר האסלאמי והצלחתו התאפשרו בזכות האחדות בין ההנהגה לבין העם באיראן. הוא שיבח את דרך הג'יהאד וההקרבה ואמר, כי כל חלקי החברה רוחשים כבוד לדרך זו. העם האיראני מודע היטב למטרותיו ולאויביו ונחישותו ואמונתו מאפשרות לו להצליח גם למעלה מ-30 שנה לאחר המהפכה האסלאמית (מהר, 7 בדצמבר).



נאום סלימאני בעיר ג'הרם (pasinejahrom.ir , 7 בדצמבר 2016).

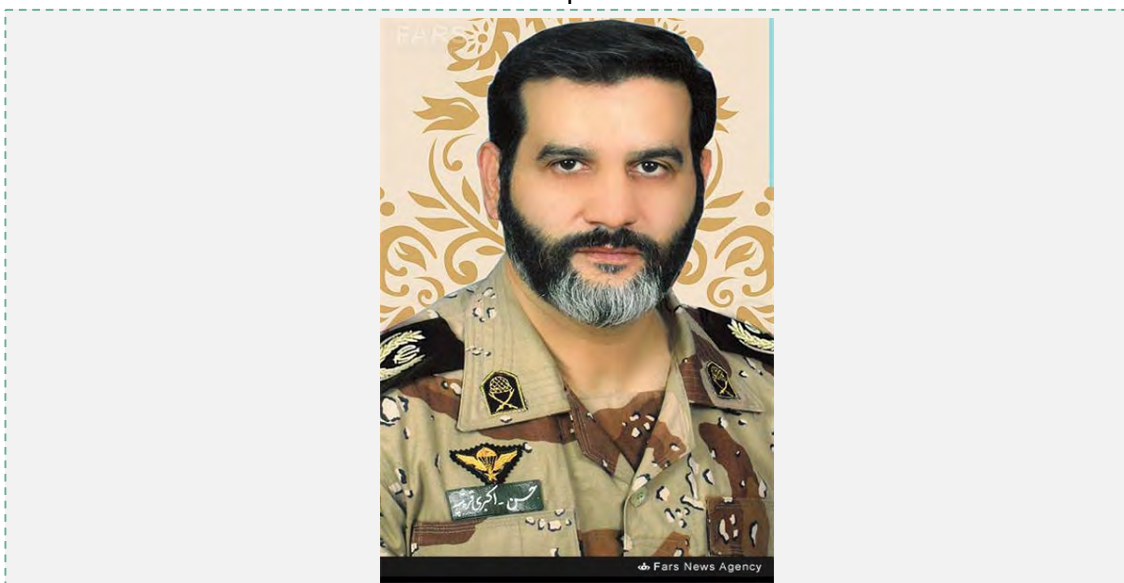
■ שר ההגנה האיראני, חסין דהקאן (Hossein Dehqan), העריך בכנס בטהראן, כי לאחר תבוסת דאע"ש בעיראק יפנה הארגון את פעילותו לאסיה המרכזית, ללוב או לכיוון גבולות ירדן. דהקאן ציין, כי עיראק, סוריה ותימן נמצאות כעת על סף פיצול והממשל המרכזי במדינות אלה אינו מסוגל לממש את ריבונותו בחלקים מהמדינה. פיצול מדינות האיזור מאיים, לדבריו, על ביטחון האיזור. שר ההגנה אמר, כי מדיניות איראן לנוכח ההתפתחויות באיזור מבוססת על מאמץ לשיפור הקשרים עם מדינות האיזור ועל חיזוק יכולתה ההגנתית במטרה ליצור סדר איזורי אסלאמי ואנטי-מערבי. איראן רואה, לדבריו, בקיצוניות, בטרור וב"משטר הכובש את ירושלים" (ישראל) את האיומים באיזור (תסנים, 11 בדצמבר).



שר ההגנה, חסין דהקאן (תסנים, 13 בדצמבר 2016).

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

■ שני קצינים של משמרות המהפכה נהרגו בשבוע שעבר בתדמור שבסוריה.



תא"ל חסן אכברי (Hassan Akbari), מפקד גדוד משמרות המהפכה בתדמור, שנהרג בסוריה (פארס, 13 בדצמבר 2016).

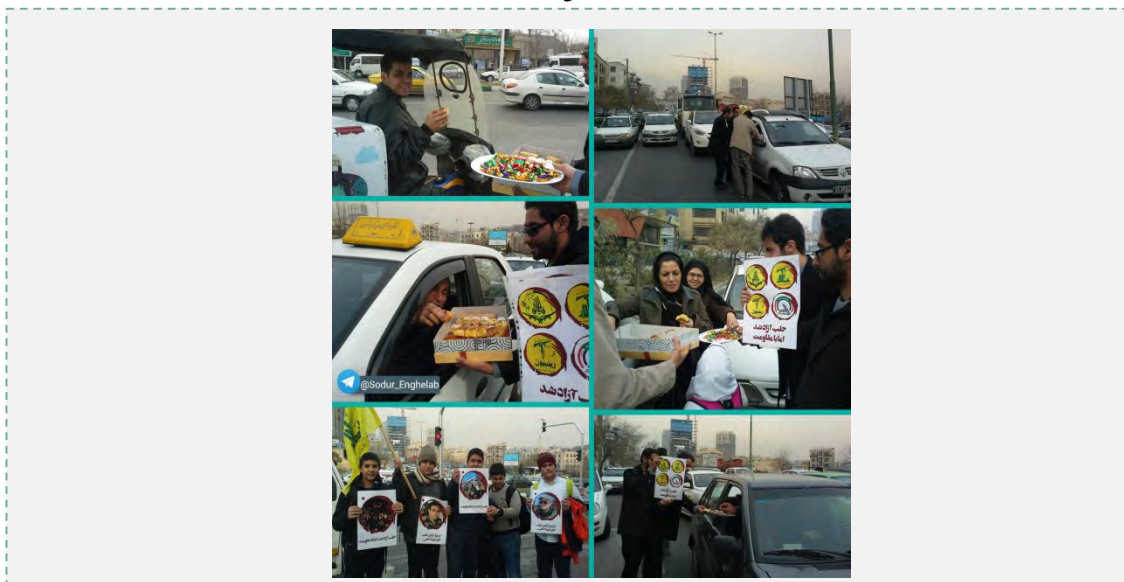
■ ראש ארגון בסיג' הסטודנטים, דאוד גודרזי (Daoud Goudarzi), אמר בריאיון עיתונאי לרגל "יום הסטודנט" האיראני שצוין ב-6 בדצמבר, כי 50 סטודנטים איראנים נהרגו עד כה בסוריה. הוא ציין, כי מספר ההרוגים מעיד על נוכחותם המהפכנית של הסטודנטים בכל התחומים ועל הצלחת המהפכה להעביר את ערכיה התרבותיים לדור הצעיר (דפאע ניוז, 6 בדצמבר).

■ איראן בירכה על נפילת העיר חלב בידי כוחותיו של הנשיא אסד. הנשיא חסן רוחאני התקשר ב-14 בדצמבר לעמיתו הסורי, בירך אותו על ההישג ואמר, כי שחרור חלב הוא צעד חשוב להשבת היציבות לסוריה (פארס, 14 בדצמבר).

■ סגן מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (Hossein Salami), אמר במסיבת עיתונאים, כי שחרור חלב היא ניצחון ברור של חזית ההתנגדות ותבוסה של מדינות המערב ובעלי בריתן באיזור, שניסו בשש השנים האחרונות להפיל את המשטר הסורי ולהביס את חזית ההתנגדות. הוא ציין, כי ההתפתחויות האחרונות בחלב שינו לחלוטין את מאזן הכוחות בסוריה לטובת המשטר הסורי. סלאמי תיאר את שחרור חלב כצעד הראשון בהצלחת "צבא האסלאם" ואמר, כי בעזרת האל ישוחררו בקרוב גם מוסול שבעיראק, תימן ובחרין (תסנים, 13 בדצמבר).

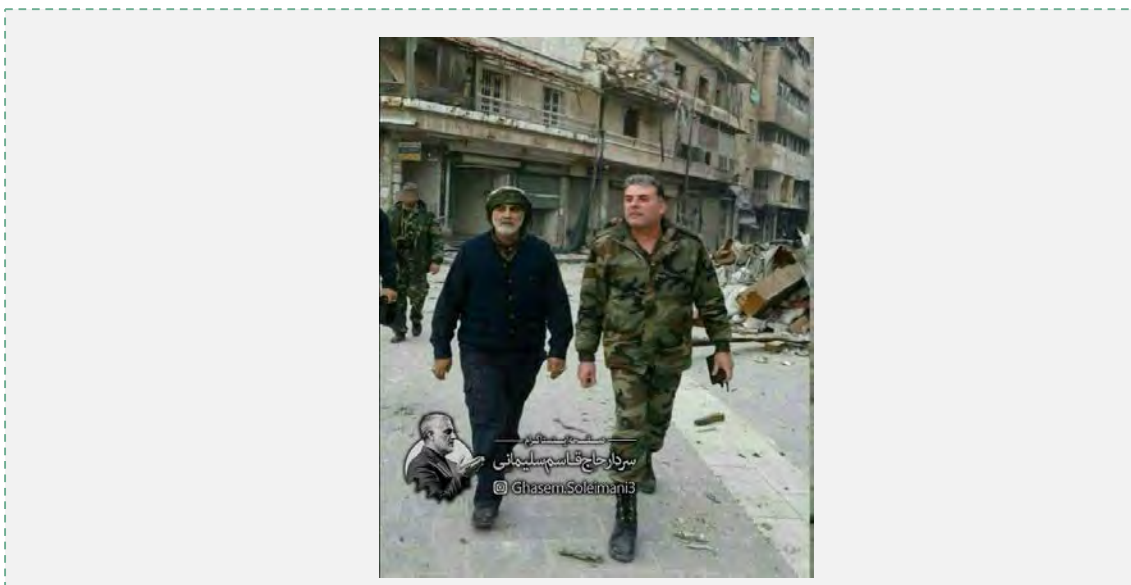
■ רחים צפוי (Rahim Safavi), יועצו הבכיר של המנהיג העליון לענייני ביטחון, אמר בעקבות שחרור חלב, כי האמריקאים מבינים היטב, שאיראן היא המעצמה החשובה ביותר באיזור. שחרור חלב התאפשר, לדבריו, בזכות הקואליציה בין איראן, רוסיה, סוריה וחזבאללה ובקרוב תשוחרר גם העיר מוסול (YJC, 14 בדצמבר).

■ מחמד מאראני (Mohammad Marani), מפקד בסיס קדס (Quds) של כוחות היבשה של משמרות המהפכה, אמר, כי שחרור חלב התאפשר בסיוע כוחות שיעים וסונים. הוא ציין, כי תמיכת המשטר הסעודי ו"המשטר הציוני" לא הצליחה להביס את לוחמי האסלאם וכי יגיע היום שבו דגל האסלאם יונף מעל מסגד אל-אקצא בירושלים ואויבי האסלאם יושפלו (פארס, 9 בדצמבר).



סטודנטים חברי בסיג' מחלקים ממתקים בטהראן לרגל נפילת חלב בידי כוחות אסד (ערוץ "טלגרם" איראני, 14 בדצמבר 2016).

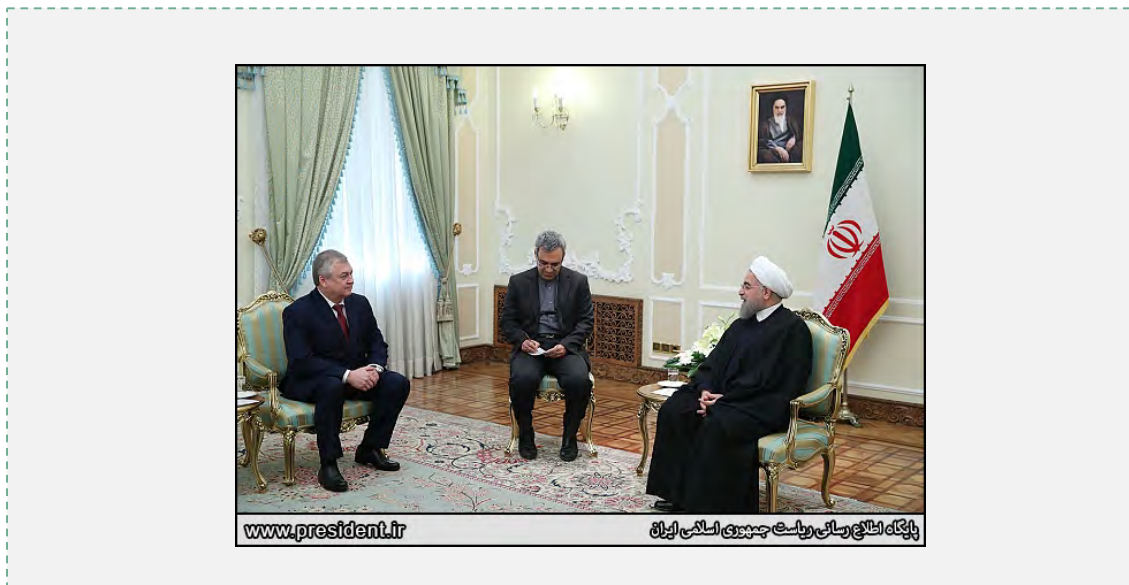
■ בימים האחרונים התפרסמה ברשתות החברתיות תמונתו של קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, במהלך סיור במזרח חלב.



קאסם סלימאני במזרח חלב (חשבונות טוויטר איראנים, 16 בדצמבר 2016).

■ הקרמלין במוסקבה אישר, כי נשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, העביר לנשיא איראן, חסן רוחאני, מכתב חשאי בנוגע לסוריה. דובר הקרמלין, דמיטרי פסקוב, אמר, כי אינו יכול לפרט את פרטי המכתב (Press TV, 6 בדצמבר). בראשית דצמבר ביקר בטהראן שליחו המיוחד של נשיא רוסיה לענייני סוריה, אלכסנדר לברנטייב, שנפגש עם הנשיא רוחאני והעביר לו את מכתבו של הנשיא פוטין. במסגרת ההתייעצויות בין איראן לרוסיה סביב ההתפתחויות בסוריה ביקר בראשית דצמבר גם סגן שר החוץ הרוסי, מיכאיל בוגדנוב, בטהראן. הוא נפגש ב-5 בדצמבר עם סגן שר החוץ האיראני, חסין-ג'אברי אנצארי (Hossein Jaber Ansari), שאמר בפגישה, כי איראן מייחסת חשיבות רבה לקשריה האסטרטגיים עם רוסיה ולהמשך ההתייעצויות בין שתי המדינות בנוגע להתפתחויות האיזוריות

(אילנ"א, 5 בדצמבר). ב-14 בדצמבר שוחח שר החוץ זריף עם עמיתו הרוסי, סרגיי לברוב, בנוגע להתפתחויות בסוריה (מהר, 14 בדצמבר).



פגישת הנשיא רוחאני עם שליח נשיא רוסיה אלכסנדר לברנטייב (אתר הנשיא, 3 בדצמבר 2016).

■ שגריר איראן לשעבר בסוריה, חסין שיח' אל-אסלאם (Hossein Sheikholeslam), העריך בריאיון עיתונאי לסוכנות הידיעות "תסנים" (12 בדצמבר), כי בחירתו של טראמפ כנשיא ארצות-הברית תשנה את מאזן הכוחות בסוריה משום שבשונה מהנשיא היוצא אובמה הוא רואה בדאע"ש ולא במשטר אסד את אויבה המרכזי של ארצות-הברית ומוכן לשתף פעולה עם רוסיה בנוגע להסדר העתידי בסוריה. זאת ועוד, טראמפ מתנגד למעורבות האמריקאית באיזור ומדגיש את הצורך להתמקד בפתרון בעיות הפנים בארצו. שיח' אל-אסלאם התייחס בריאיון למעורבות איראן בסוריה ואמר, כי זו מבוססת על התפיסה הביטחונית שיש להילחם בטרוריסטים רחוק ככל האפשר מגבולותיה של איראן על מנת למנוע מהם להגיע לאיראן עצמה. אם תיפול אל-קציר, תיפול דמשק, ואם תיפול דמשק, יתקוף דאע"ש את עיראק ואם תיפול בגדאד תגיע המלחמה עד לגבולות איראן.



חסין שיח' אל-אסלאם (תסנים, 12 בדצמבר 2016).

■ קבוצת חברי מג'לס איראנים פנתה לשר החוץ, מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif), על מנת שיסביר את העיכוב במינוי שגריר איראני חדש בסוריה. בפנייתם טענו חברי המג'לס, כי לנוכח המצב הרגיש באיזור לא היה מקום לסיים את כהונתו של השגריר היוצא בדמשק, מחמד-רזא ראוף שיבאני (Mohammad Reza Raouf Sheibani), בטרם מונה לו מחליף (מהר, 11 בדצמבר). בתגובה לביקורת עדכן שר החוץ את ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, כי כבר נבחר שגריר חדש בסוריה ושמו יפורסם בהקדם (פארס, 13 בדצמבר). בחודש שעבר מסר מחמד איראני (Mohammad Irani), מנכ"ל לענייני המזרח התיכון במשרד החוץ האיראני, כי בקרוב ימונה ממונה זמני לשגרירות איראן בדמשק עד לקבלת החלטה בנוגע למינוי שגריר קבוע. בסוף אוקטובר סיים שיבאני את תפקידו בדמשק בתום חמש שנים, אך טרם מונה לו מחליף.

המעורבות האיראנית בעיראק

■ מנהיג איראן, עלי ח'אמנהאי, נפגש ב-11 בדצמבר עם עמר אל-חכים (Ammar al-Hakim), יו"ר המועצה האסלאמית העליונה של עיראק, ועם חברי "הקואליציה הלאומית של השיעים בעיראק". בפגישה אמר ח'אמנהאי, כי המיליציות השיעיות בעיראק הן נכס חשוב לעתידה של עיראק ויש לתמוך בהן ולחזקן. הוא קרא למנהיגי הקואליציה השיעית שלא לבטוח כלל באמריקאים, המתנגדים, לדבריו, למדינות אסלאמיות חזקות, ובכללן עיראק, ומסייעים לטרוריסטים בסוריה ובעיראק. מנהיג איראן הדגיש את הצורך בחיזוק שיתוף הפעולה בין איראן ועיראק ואמר, כי התיאום ביניהן משרת את האינטרסים של שתי המדינות (פארס, 11 בדצמבר). במהלך ביקורו בטהראן נפגש אל-חכים עם בכירים איראנים נוספים, ובראשם הנשיא, יו"ר המג'לס ויו"ר הרשות השופטת.



פגישת ח'אמנהאי עם משלחת בראשות עמר אל-חכים (תסנים, 11 בדצמבר 2016).

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

■ השאם סאלם (Hisham Salem), מזכ"ל תנועת "אל-צאברין" הפועלת ברצועת עזה, אמר בריאיון לסוכנות הידיעות האיראנית "תסנים" (7 בדצמבר), כי איראן סייעה לתנועה בכל התחומים, ובכלל זה באמצעי לחימה ובהדרכות על מנת לאפשר לפלסטינים בהתנגדות לישראל. הוא ציין, כי ההסכמות עם איראן רבות יותר מנקודות המחלוקת עימה וכי היחסים עימה הוכיחו שעמדתה האסטרטגית כלפי הפלסטינים יציבה ואינה ניתנת לשינוי.



השאם סאלם, מזכ"ל "אל-צאברין" (תסנים, 7 בדצמבר 2016).

■ כתב "תסנים" ברצועה קיים ריאיון גם עם חמאד אל-רקב (Hammad al-Raqab), מבכירי חמאס בח'אן יונס, שאמר, כי לא ניתן להכחיש את הסיוע האיראני להתנגדות הפלסטינית ולגדודי עז אל-דין אל-קסאם. הוא ציין, כי ההתנגדות האסלאמית חבה לסיוע האיראני את יכולתה לעמוד צבאית נגד "המשטר הציוני" ולהכות בעומק ישראל.

■ תנועת "אל-צאברין" הינה התארגנות טרור, שהוקמה בשנת 2014 על-ידי פורשי הג'האד האסלאמי בפלסטין. מדובר בהתארגנות המזוהה עם חזבאללה ועם איראן. ב-16 בדצמבר 2015 קיבלה ההתארגנות אחריות לפיצוץ מטען חבלה נגד סיור צה"ל על גדר הגבול בדרום רצועת עזה. ביולי 2015 הודיעה ממשלת חמאס על פירוק התנועה, שהפעילה שורת ארגוני צדקה דתיים שיעים במימון איראני, אך פעילים בתנועה ממשיכים, ככל הנראה, בפעילותם. בריאיון, שקיים סאלם בינואר 2016, אמר ראש התנועה כי היא מקבלת כספים מאיראן, אך הכספים הללו נועדו בעיקר למימון פעילות דעוה. הוא סירב לומר האם הארגון מקבל גם סיוע צבאי מאיראן, אך אמר כי פעילי הארגון לא מקבלים משכורות על פעילותם (מען, 14 בינואר 2016). את התמיכה האיראנית בתנועה ניתן לראות במסגרת מאמציה של איראן לשוב ולמלא תפקיד משמעותי יותר בזירה הפלסטינית על רקע המשבר המתמשך בקשריה עם חמאס מאז מלחמת האזרחים בסוריה. לאחר מבצע "צוק איתן" קרא המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, להרחיב את התמיכה האיראנית בפלסטינים ולפעול לחימוש הגדה המערבית.

■ משלחת בראשות מזכ"ל הג'האד האסלאמי הפלסטיני, רמדאן שלח, ביקרה בשבוע שעבר בטהראן ונפגשה עם בכירים איראנים. המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, הצהיר בפגישתו עם שלח, כי ישראל לא תתקיים בתוך 25 שנים אם הפלסטינים והמוסלמים ינהלו מאבק משותף ומאוחד נגד הציונים. הוא ציין, כי הדרך היחידה להצלת ירושלים היא מאבק והתנגדות וכי אף על-פי שאיראן מעורבת בבעיות אחרות באיזור, היא תמיד ראתה בבעיה הפלסטינית את הסוגיה הראשונה בחשיבותה של העולם המוסלמי (תסנים, 14 בדצמבר).

■ הנשיא רוחאני אמר בפגישתו עם שלח, כי ההתנגדות והג'האד הן הדרך היחידה עבור הפלסטינים להתמודד עם "המשטר הציוני" וכי שחרור ירושלים ומימוש זכויות הפלסטינים צריכים להיות הסוגיה הראשונה במעלה של המוסלמים. הוא הדגיש את תמיכת איראן בפלסטינים מאז המהפכה האסלאמית ואמר, שאיראן לא תהסס לסייע לפלסטינים ולתמוך בהם (תסנים, 13 בדצמבר).

■ מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי של איראן, עלי שמח'אני, אמר בפגישה עם שלח, כי ההגנה על פלסטין ושחרור ירושלים נמצאות בראש סדר העדיפויות של העולם המוסלמי וכל פעולה המסיטה מדרך המאבק נגד "המשטר הציוני" מהווה בגידה במוסלמים. שמח'אני ציין, כי ישראל וחלק ממדינות האיזור הן שותפות אסטרטגיות של הקבוצות הטרוריסטיות הפועלות באיזור ומספקות להן נשק, תרופות, מודיעין וסיוע כספי. רמדאן שלח הביע במהלך הפגישה את הערכתו על הסיוע של מנהיג איראן, ממשלת איראן והעם האיראני להתנגדות הפלסטינית ואמר, כי הרפובליקה האסלאמית של איראן היא הממשלה היחידה בעולם שתומכת בפלסטינים ואינה מכירה באופן רשמי ב"משטר הציוני" (מהר, 10 בדצמבר). במהלך ביקורו בטהראן נפגש שלח גם עם שר החוץ האיראני, מחמד ג'ואד זריף, ועם יועצו הבכיר של המנהיג העליון לעניינים בינלאומיים, עלי-אכבר ולאיית.



פגישת ח'אמנהאיי-שלה (תסנים, 14 בדצמבר 2016).

■ חסין-אמיר עבדאללהיאן (Hossein Amir Abdollahian), יועצו לעניינים בינלאומיים של יו"ר המג'לס, אמר, כי ההגנה על הפלסטינים וירושלים נמצאת בראש סדר העדיפויות של כלל הממשלות והאומות האסלאמיות וכי איראן תומכת בעם הפלסטיני ובמאבקו נגד "המשטר הציוני". הדברים נאמרו על רקע ביקורו של ראש הממשלה בנימין נתניהו בבאקו, בירת אזרביג'אן. עבדאללהיאן גינה בחריפות את הביקור ואמר, כי הוא נועד להצית את להבות העוינות במרכז אסיה ובקווקז (אירנ"א, 11 בדצמבר).